

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	16.04.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2008
Avaldamismärge:	RT I 2004, 24, 166

Välja kuulutanud  
Vabariigi President  
07.04.2004 otsus nr 572

# Riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seadus

Vastu võetud 24.03.2004

## 1. peatükk ÜLDSÄTTED

### § 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab Eesti Vabariigi (edaspidi *riik*) aktsionärina, osanikuna, asutajana või liikmena aktsiaseltsides, osahingutes, sihtasutustes või mittetulundusühingutes (edaspidi koos nimetatud *eraõiguslikud juriidilised isikud*) osalemise korra ning riigi osalusega eraõiguslike juriidiliste isikute ja nende tegevuse erisused.

(2) Riigi osalusega eraõiguslike juriidiliste isikute suhtes kohaldatakse äriseadustikus (RT I 1995, 26–28; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591), sihtasutuste seaduses (RT I 1995, 92, 1604; 1996, 42, 881; 1998, 36/37, 552; 59, 941; 1999, 10, 155; 2000, 55, 365; 2001, 56, 336; 93, 565; 2002, 53, 336; 2003, 88, 591), mittetulundusühingute seaduses (RT I 1996, 42, 811; 1998, 96, 1515; 1999, 10, 155; 23, 355; 67, 658; 2000, 55, 365; 88, 576; 2001, 56, 336; 93, 565; 2002, 53, 336; 2003, 88, 591) ja nimetatud liiki isikute kohta kehtestatud teistes seadustes sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

### § 2. Kohaldamise erisused

(1) Välisriigis registreeritud eraõiguslike juriidiliste isikute asutamisele ja riigi osalemisele nendes kohaldatakse käesolevat seadust, arvestades Euroopa Liidu ja välisriikide õigusaktides ning Eesti Vabariigi poolt välisriikidega sõlmitud lepingutes sätestatud.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata riigi osalemisele välislepingute alusel moodustatud finantsinstitutsioonides.

(3) Käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 ning §-des 8 ja 9 sätestatud ei kohaldata rahaliste vahendite haldamisele riigieelarve seaduse (RT I 1999, 55, 584; 2002, 67, 405; 2003, 13, 69; 24, 148; 88, 588) § 32 lõike 4 ja § 37<sup>2</sup> lõike 1 kohaselt ning sellise tegevuse eesmärgil omandatud aktsiate ja osade suhtes.

### § 3. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *riigi äriühing* – aktsiaselts, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile, või osahing, mille ainuke osa kuulub riigile;
- 2) *riigi osalusega äriühing* – aktsiaselts või osahing, milles riigile kuulub vähemalt üks aktsia või osa;
- 3) *enamusotsustusõigus* – äriühingu üldkoosolekul põhikirja muutmise, aktsia- või osakapitali suurendamise või vähendamise, äriühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise otsuse vastuvõtmiseks nõutavat häälteenamust esindavate aktsiate või osa omamisega kaasnev õigus;
- 4) *otsustusõigus* – äriühingu üldkoosolekul käesoleva paragrahvi punktis 3 nimetatud otsuste vastuvõtmiseks nõutavat häälte arvu esindavate aktsiate või osa omamisega kaasnev õigus;
- 5) *vähemusotsustusõigus* – äriühingu üldkoosolekul käesoleva paragrahvi punktis 3 nimetatud otsuste vastuvõtmise tõkestamiseks nõutavat häälte arvu esindavate aktsiate või osa omamisega kaasnev õigus;
- 6) *vähemusosalus* – osalus äriühingu aktsia- või osakapitalis, mis ei anna vähemusotsustusõigust;
- 7) *riigi asutatud sihtasutus* – riigi sihtasutus või riigi osalusel asutatud sihtasutus;
- 8) *riigi sihtasutus* – sihtasutus, mille ainuasutaja on riik;
- 9) *riigi osalusel asutatud sihtasutus* – sihtasutus, mille üks asutaja mitmest on riik.

## 2. peatükk AKTSIATE JA OSA VALITSEMINE

### § 4. Aktsiate ja osa valitseja

- (1) Riigile kuuluvate aktsiate või osa valitseja on ministeerium.
- (2) Aktsiaid või osa valitseva või äriühingu asutajaõigusi teostava ministeeriumi juhtival ministril (edaspidi *osalust valitsev minister*) on kõik seadusest tulenevad aktsionäri, osaniku või asutaja õigused ja kohustused.
- (3) Käesoleva seaduse § 7 lõike 2 punktides 1–3 ja 7, § 8 lõikes 1 ning § 9 lõikes 2 sätestatud järgimata tehtud tehing või mittejärgiv ministri vastav akt on tühine.

### § 5. Aktsiate ja osa valitseja määramine

- (1) Riigi osalemisel äriühingus aktsionäri või osanikuna määrab Vabariigi Valitsus riigile kuuluvate aktsiate või osa valitseja, arvestades vastava ministeeriumi pädevust ja sobivust aktsia või osa valitseja õiguste ja kohustuste parimal teostamisel ning eesmärki vältida huvide konflikti.
- (2) Riigile kuuluva äriühingu vähemusosaluse valitsejaks määratakse Rahandusministeerium. Kui riigi osalus äriühingus kahaneb vähemusosaluseni, esitab osaluse valitseja Vabariigi Valitsusele korralduse eelnõu osaluse üleandmiseks Rahandusministeeriumile. Nimetatud eelnõu esitatakse ühe kuu jooksul pärast aktsia- või osakapitali suurendamise registreerimist või müügitehingu või muu tehingu toimumist, millega kaasnes riigi osaluse vähenemine.
- (3) Riigi osaluse valitseja ühes ja samas äriühingus võib olla ainult üks ministeerium.

### § 6. Riigi esindamine asutaja, aktsionäri ja osanikuna

- (1) Äriühingu asutamisel ning äriühingu aktsionäride üldkoosolekul või osanike koosolekul esindab riiki osalust valitsev minister.
- (2) Kui riigi osalus äriühingus ei anna vähemusotsustusõigust, võib osalust valitsev minister volitada koosolekul osalema tema juhitava ministeeriumi ametniku.

### § 7. Vabariigi Valitsuse pädevus

- (1) Vabariigi Valitsus otsustab riigi äriühingu asutamise.
- (2) Üksnes Vabariigi Valitsuse vastava volituse alusel võib osalust valitsev minister äriseadustikus ja käesolevas seaduses sätestatud korras otsustada riigi osalusega äriühingu:
  - 1) asutamise või lõpetamise;
  - 2) ühinemise või jagunemise;
  - 3) ümberkujundamise;
  - 4) poolt vahetusvõlakirjade emiteerimise, aktsia- või osakapitali suurendamise või vähendamise;
  - 5) aktsia- või osakapitali suurendamisel uute aktsiate omandamise (sealhulgas fondi emissiooni teel), osa suurendamise eesõigusest loobumise või eesõiguse kasutamise võimalikust väiksemas mahus;
  - 6) põhikirja muutmise, kui sellega kaasneb osalusega seotud õiguste muutumine;
  - 7) aktsionäride või osanike vahelise lepingu sõlmimise, muutmise või lõpetamise.
- (3) Vabariigi Valitsus võib osalust valitseva ministri taotlusel anda talle volitusi ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud küsimustes.
- (4) Vabariigi Valitsus teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud otsused osalust valitseva ministri või valitsemist taotleva ministeeriumi ettepanekul.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud Vabariigi Valitsuse otsuste eelnõud tuleb enne Vabariigi Valitsusele esitamist kooskõlastada Rahandusministeeriumiga.

### § 8. Aktsiate ja osa omandamine

- (1) Aktsiaid või osa omandab riik Vabariigi Valitsuse otsuse alusel äriühingu asutamisel, tegutseva äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamisel või aktsiate või osa omandamisel teiselt aktsionäriilt või osanikult.
- (2) Riigi osalusega äriühingu asutamisel ei või riigi osalus olla vähemusotsustusõigust andvast osalusest väiksem.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuet kohaldatakse ka osaluse omandamisele juba tegutsevas äriühingus, milles riigil ei ole osalust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud ei kohaldata aktsiate või osa kinkimisele või pärimisele.

### § 9. Aktsiate ja osa võõrandamine

(1) Äriühingu riigile kuuluvad aktsiad või osa võõrandatakse riigivaraseaduses (RT I 1995, 22, 327; 1996, 36, 738; 40, 773; 48, 942; 81, 1446; 1997, 45, 724; 1998, 30, 409; 1999, 10, 155; 16, 271; 2000, 39, 239; 49, 306; 51, 319; 2001, 7, 17; 93, 565; 2002, 53, 336; 64, 393; 2003, 13, 69) kehtestatud korras, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Äriühingu riigile kuuluvaid aktsiaid või osa võib võõrandada Vabariigi Valitsuse otsuse alusel ning vähemalt harilikule väärtusele vastava tasu eest.

### § 10. Dividend

(1) Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, makstava dividendisumma või -määra kinnitab Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul.

(2) Taotluse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dividendisumma või -määra kohta esitab osalust valitsev minister rahandusministrile koos käesoleva seaduse § 35 lõikes 2 nimetatud aruandega.

(3) Osalust valitsev minister võib erakordsete asjaolude ilmnemisel esitada rahandusministrile põhjendatud taotluse Vabariigi Valitsusele ettepaneku tegemiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kinnitatud dividendisumma või -määra muutmiseks.

(4) Äriühingu, kus riigil ei ole vähemalt otsustusõigust, dividendi suuruse otsustamisel üldkoosolekul juhindub osalust valitsev minister või tema volitatud ministeeriumi ametnik rahandusministri ja kooskõlastatud dividendisummast või -määrast. Kui osalust valitseva ministri seisukoht erineb rahandusministri seisukohast, lahendab küsimuse Vabariigi Valitsus.

### § 11. Toetuste maksmine

(1) Riigi äriühing ja äriühing, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, võib teistele isikutele maksta toetusi ning teha annetusi üksnes juhul, kui see aitab kaasa äriühingu tegevus- ja finantseesmärkide saavutamisele ning äriühingu nõukogu on kinnitanud vastava korra (edaspidi *toetuste maksmise kord*).

(2) Toetuste maksmise korras sätestatakse toetuste maksmise ja annetuste tegemise põhimõtted, maksmise tingimused, piirsummad või -määrad majandusaasta kohta, otsuste tegemise kord ning muud vajalikud tingimused.

(3) Toetuste maksmise korra kinnitamiseks on vajalik osalust valitseva ministri ja rahandusministri eelnev nõusolek.

(4) Kalendriaasta jooksul võib maksta toetusi ja teha annetusi kokku kuni 1,5 protsendi ulatuses äriühingu kolme eelneva majandusaasta keskmisest puhaskasumist.

(5) Teave makstud toetuste ja tehtud annetuste kohta tuleb avaldada äriühingu veebilehel kolme tööpäeva jooksul vastava otsuse tegemisest arvates ja see peab olema veebilehel avalik vähemalt nelja aasta jooksul toetamise lõppemisest või annetuse tegemisest arvates. Veebilehel tuleb märkida toetuse saaja nimi või nimetus, toetuse summa ja toetamise põhjendus.

## 3. peatükk ASUTAJA- JA LIIKMEÕIGUSTE TEOSTAMINE SIHTASUTUSES JA MITTETULUNDUSÜHINGUS

### § 12. Asutaja- ja liikmeõiguste teostaja

(1) Riigi asutaja- või liikmeõiguste teostaja sihtasutuses või mittetulundusühingus (edaspidi *asutaja- või liikmeõiguste teostaja*) võib olla ministeerium, maavalitsus, Riigikantselei või põhiseaduslik institutsioon, milleks on Riigikogu, Vabariigi President, Riigikontroll, õiguskantsler või Riigikohus (edaspidi *põhiseaduslik institutsioon*).

(2) Põhiseadusliku institutsiooni või Riigikantselei kaudu võib riik asutada sihtasutusi ja mittetulundusühinguid ning osaleda nende tegevuses riigieelarves sihtotstarbeliselt selleks ettenähtud vahendite arvel.

(3) Asutaja- või liikmeõigusi teostavat ministeeriumi juhtival ministril, maavalitsust juhtival maavanemal, riigisekretäril või põhiseaduslikul institutsioonil või selle juhil (edaspidi *asutaja- või liikmeõigusi teostav isik*) on kõik seadusest tulenevad sihtasutuse asutaja või mittetulundusühingu liikme õigused ja kohustused.

### § 13. Õiguste teostaja määramine

(1) Riigi osalemisel mittetulundusühingus ministeeriumi, maavalitsuse või Riigikantselei kaudu määrab Vabariigi Valitsus mittetulundusühingu liikmeõiguste teostajaks ministeeriumi, maavalitsuse või Riigikantselei.

(2) Sihtasutuse asutamisel ministeeriumi, maavalitsuse või Riigikantselei kaudu määrab Vabariigi Valitsus sihtasutuse asutajaõiguste teostajaks ministeeriumi, maavalitsuse või Riigikantselei.

(3) Kui riik asutab sihtasutuse või osaleb mittetulundusühingus põhiseadusliku institutsiooni kaudu, määrab sihtasutuses asutajaõiguste ja mittetulundusühingus liikmeõiguste teostaja käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 nimetatud komisjon.

### § 14. Riigi esindamine asutaja ja liikmena

(1) Riigi asutatud sihtasutuse asutajaõiguste teostamisel esindab riiki asutajaõigusi teostav isik.

(2) Mittetulundusühingu liikmete või volinike koosolekul esindab riiki liikmeõigusi teostav isik või tema poolt selleks volitatud isik.

### § 15. Riigikogu komisjoni pädevus

(1) Üksnes Riigikogu määratud komisjoni (edaspidi *komisjon*) vastava volituse alusel võib põhiseaduslik institutsioon või selle juht kui asutajaõigusi teostav isik otsustada seaduses sätestatud korras oma pädevuse piires riigi asutatava või asutatud sihtasutuse:

- 1) asutamise;
- 2) ühinemise teiste sihtasutustega või jagunemise;
- 3) lõpetamise.

(2) Üksnes komisjoni vastava volituse alusel võib põhiseaduslik institutsioon või selle juht kui liikmeõigusi teostav isik hääletada mittetulundusühingu:

- 1) asutamisel või selle lõpetamisel;
- 2) liikmeks astumisel või liikmeks olemise lõpetamisel;
- 3) ühinemisel või jagunemisel.

(3) Komisjon teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsused asutaja- või liikmeõiguste teostaja või asutaja- või liikmeõiguste taotleja ettepanekul.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsuste eelnõude seletuskirjade koostamisel tuleb lähtuda käesoleva seaduse §-s 33 sätestatud nõuetest.

### § 16. Vabariigi Valitsuse pädevus

(1) Vabariigi Valitsus otsustab niisuguse riigi sihtasutuse asutamise, mille asutajaõiguste teostamist taotleb ministeerium, maavalitsus või Riigikantselei.

(2) Üksnes Vabariigi Valitsuse vastava volituse alusel võib minister, maavanem või riigisekretär kui asutajaõigusi teostav isik seaduses sätestatud korras oma pädevuse piires otsustada:

- 1) riigi osalusega sihtasutuse asutamise;
- 2) riigi asutatud sihtasutuse jagunemise, lõpetamise või teise sihtasutusega ühinemise;
- 3) riigi sihtasutuse poolt äriühingus osaluse omandamise või võõrandamise või teise sihtasutuse asutamises osalemise.

(3) Üksnes Vabariigi Valitsuse vastava volituse alusel võib minister, maavanem või riigisekretär kui liikmeõigusi teostav isik hääletada mittetulundusühingu:

- 1) asutamisel või selle lõpetamisel;
- 2) liikmeks astumisel või liikmeks olemise lõpetamisel;
- 3) ühinemisel või jagunemisel.

(4) Asutaja- või liikmeõiguste teostaja ettepanekul võib Vabariigi Valitsus anda volitusi ka käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud küsimustes.

(5) Vabariigi Valitsus teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud otsused ministeeriumi, maavalitsuse või Riigikantselei ettepanekul, kes teostab riigi nimel asutaja- või liikmeõigusi või taotleb asutaja- või liikmeõiguste teostamist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud otsuste eelnõud tuleb enne Vabariigi Valitsusele esitamist kooskõlastada Rahandusministeeriumiga.

## § 17. Riigi osalusel asutatud sihtasutuse lisaerisused

- (1) Riigi osalusel asutatud sihtasutus võib olla äriühingu osanik, asutada teisi sihtasutusi, ühineda teise sihtasutusega või jaguneda üksnes kõigi asutajate eelneva otsuse alusel.
- (2) Riigi osalusel asutatud sihtasutus lõpetatakse riigi taotlusel.
- (3) Riigi osalusel asutatud sihtasutust ei või lõpetada ilma riigi nõusolekuta.

## 4. peatükk JUHTIMINE JA JÄRELEVALVE

### § 18. Riigi esindajad eraõigusliku juriidilise isiku juhtorganis

Riigi esindajaks eraõigusliku juriidilise isiku juhtorganis loetakse käesoleva seaduse tähenduses isikut:

- 1) kelle on riigi äriühingu nõukogu liikmeks määratud osalust valitsev minister või rahandusminister;
- 2) kes on määratud käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatata riigi osalusega äriühingu nõukogu liikmeks osalust valitseva ministri või rahandusministri ettepanekul;
- 3) kelle määramiseks või valimiseks mittetulundusühingu juhtorgani liikmeks on ettepaneku teinud liikmeõigusi teostav isik;
- 4) kelle on määratud riigi asutatud sihtasutuse nõukogu liikmeks asutajaõigusi teostav isik või muu riigiasutuse juht.

### § 19. Nõuded riigi esindajale

(1) Riigi esindajad äriühingu ja sihtasutuse nõukogus ning mittetulundusühingu juhtorganis võivad olla riigiametnikud ja teised asjatundjad, kellel on oma ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised ja kogemused.

(2) Riigi esindajad eraõigusliku juriidilise isiku juhtorganis on kohustatud tegutsema nendelt oodatava hoolega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes eraõigusliku juriidilise isiku eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri, osaniku, asutaja või liikme huvide tõhus kaitse.

(3) Riigi esindaja äriühingu nõukogus ei või olla:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegutseb äriühinguga samal tegevusalal;
- 2) äriühinguga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
- 3) isik, kellele kuuluva osaga või aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 osa- või aktsiakapitalist äriühingus, mis tegutseb äriühinguga samal tegevusalal;
- 4) äriühinguga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige, välja arvatud siis, kui tegu on riigi osalusega äriühinguga või selle äriühinguga samasse kontserni kuuluva äriühinguga.

(4) Riigi esindaja ei või olla isik:

- 1) kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti;
- 2) kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
- 3) kellel on ärikeeld;
- 4) kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule;
- 5) keda on majanduslase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1–4 nimetatud piirangud kehtivad viis aastat pärast nimetatud punktides sätestatud asjaolude asetleidmist või ärikeelu lõppemisest.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 5 sätestatud keeld ei laiene isikutele, kelle karistusandmed on karistusregistrist kustutatud.

(7) Riigi esindaja ei või olla isik, kellel on selle eraõigusliku juriidilise isikuga seotud olulised ärihuvid, mis väljenduvad muu hulgas olulise osaluse omamises väärtpaberituru seaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 81, 544; 88, 591) § 9 tähenduses (edaspidi *oluline osalus*) või kuulumises sellise äriühingu juhtimisorganisse, kes on selle eraõigusliku juriidilise isiku oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija.

### § 20. Riigi esindaja määramise ja tagasikutsumise otsustamine

(1) Riigi esindajad riigi asutatud sihtasutuse nõukogus määrab ja kutsub tagasi ning ettepaneku mittetulundusühingu liikmete koosolekul juhtorgani liikmeks valimiseks või liikme tagasi kutsumiseks teeb asutaja- või liikmeõigusi teostav isik.

(2) Pooled riigi äriühingu nõukogu liikmetest määrab või valib ja kutsub tagasi osalust valitsev minister sellekohase ainuaktsionäri või ainuosaniku otsusega ja pooled rahandusminister oma käskkirjaga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatata riigi osalusega äriühingu nõukogu liikmed valitakse ja kutsutakse tagasi äriseadustikus sätestatud viisil, kusjuures ettepaneku riiki esindavate isikute nõukogu liikmeks valimise kohta teeb osalust valitsev minister. Juhul kui riiki esindab äriühingu nõukogus rohkem kui üks liige, esitab osalust valitsev minister üldkoosolekule pooled riigi esindajate kandidaadid rahandusministri ettepanekul.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud äriühingu nõukokku määratakse või valitakse riigi poolt paaritu arv liikmeid, määrab osalust valitsev minister enamliikme.

## § 21. Riigi esindaja määramise kord

(1) Riigi esindaja kandidaat peab enne nõukogu liikmeks määramist või valimist esitama teda nõukogusse määravale või tema nõukogu liikmeks määramise või valimise ettepanekut tegevale isikule kirjaliku kinnituse selle kohta, et ta on tutvunud õigusaktides riigi esindaja kohta sätestatud nõuetega ning et ta vastab nendele nõuetele ja kohustub neid järgima.

(2) Riigi esindaja kandidaat peab enne nõukogu liikmeks määramist või valimist esitama lõikes 1 nimetatud isikule enda kohta järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg, elukoha aadress ja hariduse kirjeldus;
- 2) täielik ülevaade viimase viie aasta töö- ja ametikohtadest koos tähtaegadega, sealhulgas andmed osalemise kohta eraõiguslike juriidiliste isikute juhtorganites;
- 3) viimase viie aasta andmed pankrotistunud või sundlõpetatud juriidiliste isikute kohta, milles isiku osalus pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise hetkel oli suurem kui 10 protsenti või mille nõukogu või juhatuse liige ta oli;
- 4) andmed karistusregistrisse kantud karistuste kohta;
- 5) andmed äriühingute kohta, milles isiku osalus andmete esitamise hetkel on suurem kui 10 protsenti või mille juhtimisorganitesse ta kuulub, kusjuures nimetatud andmed peavad sisaldama vähemalt aktsia- või osakapitali suurust, viimase lõppenud majandusaasta käivet ja tegevusalade loetelu.

(3) Rahandusminister võib kehtestada käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt esitamisele kuuluvate andmete täpsema loetelu ja andmete esitamise vormi ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kinnituse esitamise vormi.

## § 22. Riigi esindaja kohustused

(1) Riigi esindaja eraõigusliku juriidilise isiku juhtorgan on kohustatud:

- 1) täitma juhtorgani töös osalemisel teda määranud või tema valimiseks või määramiseks ettepaneku teinud isiku antud suuniseid;
- 2) täitma nõukogu töös osalemisel rahandusministri suuniseid juhul, kui tema valimiseks äriühingu või tema määramiseks sihtasutuse nõukogu liikmeks on osalust valitsevale ministrile või asutajaõigusi teostavale isikule ettepaneku teinud rahandusminister;
- 3) teavitama teda nõukogu liikmeks määranud või tema juhtorgani liikmeks valimiseks või määramiseks ettepaneku teinud isikut ning käesoleva lõike punktis 2 nimetatud juhul rahandusministrit äriühingu, sihtasutuse või mittetulundusühingu kavast teha tavapärasest majandustegevusest väljuvaid või nimetatud eraõigusliku juriidilise isiku suhtes olulist tähtsust ja tagajärgi omada võivaid tehinguid;
- 4) andma teda nõukokku määranud või tema valimiseks või määramiseks ettepaneku teinud isikule aru oma tegevusest nõukogu või muu juhtorgani liikmena, sealhulgas esitama nimetatud isiku soovitud vormis ja tähtajaks informatsiooni nõukogu või muu juhtorgani tegevuse kohta;
- 5) viivitamata teavitama käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 nimetatud isikut muudatustest § 21 lõikes 2 sätestatud andmetes, samuti asjaolude ilmnemisest, mis viitavad sellele, et isik ei vasta õigusaktidega riigi esindajale sätestatud nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud suunis tuleb esitada kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud suunise täitmine ei ole kohustuslik, kui suunis on selgelt vastuolus äriühingu, sihtasutuse või mittetulundusühingu huvidega.

## § 23. Nõukogu tegevusest teavitamine

(1) Äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, või riigi asutatud sihtasutuse nõukogu esimees on kohustatud osalust valitsevale ministrile või asutajaõigusi teostavale isikule ja rahandusministrile esitama nõukogu koosoleku:

- 1) päevakorra vähemalt kolm tööpäeva enne koosoleku toimumist;
- 2) protokoll koos koosoleku materjalidega viivitamata pärast selle kinnitamist, kuid mitte hiljem kui ühe kuu jooksul pärast nõukogu koosoleku toimumist.

(2) Äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, või riigi asutatud sihtasutuse nõukogu esimees on kohustatud osalust valitsevale ministrile või asutajaõigusi teostavale isikule ja rahandusministrile esitama nõukogu otsuse vastuvõtmise korral koosolekut kokku kutsumata:

- 1) nõukogu otsuse eelnõu samaaegselt selle väljasaatmisega nõukogu liikmetele;
- 2) hääletusprotokolli või hääletustulemused hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast hääletamist.

(3) Riigi esindaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatuta riigi osalusega äriühingu nõukogus on kohustatud osalust valitsevale ministri ja rahandusministrile esitama nõukogu koosoleku päevakorra kolm tööpäeva enne koosoleku toimumist ja protokoll viivitamatult pärast selle kinnitamist, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul pärast nõukogu koosoleku toimumist. Kui riigi esindajad on nõukogus rohkem kui üks, määrab osaluse valitseja selle kohustuse täitjaks ühe tema esitatuna nõukogu liikmeks valitud riigi esindaja.

(4) Rahandusminister võib kehtestada nõuded riigi äriühingu ja riigi asutatud sihtasutuse nõukogu koosoleku protokollide kantavatele andmetele ja vormile, samuti käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete esitamisele.

(5) Riigi asutatud sihtasutuse nõukogu koosoleku protokollile kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtnud nõukogu liikmed.

## § 24. Nõukogu liikme tasustamine

(1) Riigi äriühingu nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse ja selle maksmise korra otsustab osalust valitsev minister. Äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse ja selle maksmise korra otsustab äriühingu üldkoosolek.

(2) Riigi sihtasutuse nõukogu liikmetele määrab tasu asutajaõigusi teostav isik. Riigi osalusel asutatud sihtasutuse nõukogu liikmetele määravad tasu asutajad ühiselt.

(3) Ühe ja sama isiku nõukogu liikmetele määratakse võrdne tasu, kui käesolevast seadusest või Vabariigi Valitsuse seadusest (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401; 58, 608; 95, 843 ja 845; 2000, 49, 302; 51, 319 ja 320; 54, 352; 58, 378; 95, 613; 102, 677; 2001, 7, 16; 53, 305; 59, 358; 94, 578; 100, 646; 102, 677; 2002, 57, 354; 87, 505; 90, 520; 96, 563; 2003, 4, 22; 21, 122; 51, 349; 81, 542; 88, 590) ei tulene teisiti. Nõukogu esimehele võidakse määrata suurem tasu. Nõukogu liikmele võidakse määrata täiendav tasu seoses tema osalemisega käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud auditi komitee või muu nõukogu organi tegevuses.

(4) Nõukogu liikmetele tasu maksmisel arvestatakse nende osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu organi tegevuses.

(5) Nõukogu liikme tagasikutsumisel nõukogust ei maksta talle lahkumishüvitist.

(6) Juhul, kui ei täideta käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 või 2 sätestatud kohustust, võib käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud korra kohaselt peatada tasu maksmise nõukogu esimehele või vähendada tasu proportsionaalselt perioodiga, mille jooksul nimetatud kohustust ei täidetud.

(7) Nõukogu liikmete tasustamise täpsema korra ja tasude piirmäärad kehtestab rahandusminister .

## § 25. Juhatuse liikme tasustamine

(1) Äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ning riigi asutatud sihtasutuse juhatuse liikmele võib juhatuse liikme tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingu alusel. Tasu määramisel peab nõukogu lähtuma äriühingu või sihtasutuse suurusest, tegevuse mõjust Eesti majandusele ja ühiskonnale tervikuna, samuti võtma arvesse äriühingu või sihtasutuse finantsnäitajaid ning aktsionäri, osaniku või asutaja püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide täitmist ning äriühingu puhul lisaks turupositsiooni tema tegevusvaldkonnas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhatuse liikmele võib maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust. Täiendava tasu suurus peab olema põhjendatud, kusjuures arvestama peab äriühingule või sihtasutusele seatud eesmärkide täitmist ning äriühingu puhul loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele makstud nelja kuu tasu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhatuse liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatuse liikme kuni kolme kuu tasu ulatuses.

(4) Põhjendatud juhtudel võib nõukogu üldkoosoleku määratud tingimustel ja ulatuses rakendada äriühingu juhatuse liikme tasustamisel käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud erinevat korda.

## § 26. Sisekontroll ja siseaudit

(1) Seadusliku ja otstarbeka tegevuse tagamiseks on riigi asutatud sihtasutus ja äriühing, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, kohustatud tagama sisekontrolli süsteemi toimimise.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud äriühing on kohustatud moodustama siseaudiitori ametikoha või korraldama siseaudiitori teenuse ostmise audiitorühingult juhul, kui vähemalt kaks raamatupidamise seaduse (RT I 2002, 102, 600; 2003, 88, 588) § 29 lõike 1 punktis 3 nimetatud kolmest näitajast on aruandeaasta bilansipäeva seisuga suuremad nimetatud punktis sätestatud piirmäärade väärtusest.

(3) Riigi asutatud sihtasutus on kohustatud moodustama siseaudiitori ametikoha või korraldama siseaudiitori teenuse ostmise audiitorühingult juhul, kui aruandeaasta bilansipäeva seisuga on sihtasutuse bilansimaht suurem kui 20 miljonit krooni või aruandeaasta tulud on suuremad kui 20 miljonit krooni.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud äriühingul või sihtasutusel on õigus loobuda siseaudiitori ametikoha loomisest või siseaudiitori teenuse ostmisest audiitorühingult juhul, kui see võib nõukogu hinnangul osutada majanduslikult ebaotstarbekaks. Nõukogu sellekohane otsus tuleb eelnevalt kooskõlastada osalust valitseva ministriga või asutajaõigusi teostava isikuga.

## § 27. Auditi komitee

(1) Auditi komitee on äriühingu või sihtasutuse nõukogu moodustatud organ, mille ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalve teostamisega seotud küsimustes, sealhulgas raamatupidamise korraldamise, välisauditi teostamise, sisekontrollisüsteemi toimimise, finantsriskide juhtimise ja tegevuse seaduslikkuse monitooringu osas, samuti eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise osas.

(2) Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, mille vähemalt kaks raamatupidamise seaduse § 29 lõike 1 punktis 3 nimetatud kolmest näitajast on suuremad nimetatud punktis sätestatud piirmäärade kahekordsest väärtusest, nõukogu peab moodustama auditi komitee.

(3) Kui riigi asutatud sihtasutuse otseselt või kaudselt riigieelarvest saadud tulud majandusaasta jooksul ületavad 25 miljonit krooni, tulud kokku on üle 50 miljoni krooni või sihtasutuse nõukogus on üle kaheksa liikme, peab nõukogu moodustama auditi komitee.

(4) Auditi komitee moodustamise ja töökorra põhimõtted [kehtestab rahandusminister](#) .

## § 28. Riigi osalusega äriühingu juhtimise erisused

(1) Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, põhikirjaga ei või piirata äriseadustiku § 317 lõikes 1 sätestatud nõukogu pädevust.

(2) Osahingul, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, peab olema nõukogu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud äriühingu nõukogu liikmete arvu määramisel tuleb lähtuda äriühingu suuruselt ja majanduslikust olukorrast ning vajadusest tagada äriseadustiku §-s 316 sätestatud nõukogu ülesannete efektiivne täitmine.

(4) Äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, teises äriühingus olulise osaluse omandamise ja võõrandamise otsustab üldkoosolek. Üldkoosoleku otsus on vajalik ka selle äriühingu tütarettevõtjate poolt teises äriühingus olulise osaluse omandamiseks või võõrandamiseks.

## § 29. Riigi asutatud sihtasutuse juhtimise erisused

Riigi asutatud sihtasutuse:

1) nõukogu liikmete arvu määramisel tuleb lähtuda sihtasutuse eesmärkidest, varade mahust ja majanduslikust olukorrast ning vajadusest tagada nõukogu ülesannete efektiivne täitmine sihtasutuse tegevuse kavandamisel, korraldamisel ja juhatuse tegevuse üle järelevalve teostamisel;

2) nõukogu liikmed määravad ainult asutajad, kui seaduses pole sätestatud teisiti. Kuni poolte riigi esindajate puhul võib lähtuda sihtasutuse põhikirjas kindlaksmääratud isikute ettepaneku(te)st;

3) nõukogu kinnitab sihtasutusele hiljemalt majandusaasta alguseks aastased tegevuseesmärgid;

4) nõukogu koosolekud toimuvad vähemalt neli korda aastas.

# 5. peatükk RIIGIVARA ÜLEANDMINE

## § 30. Riigivara üleandmine

(1) Ministeeriumide, maavalitsuste ja Riigikantselei valitsemisel olevat riigivara võib üle anda Vabariigi Valitsuse otsuse alusel mitterahalise sissemaksena eraõiguslikule juriidilisele isikule järgmistel juhtudel:



1) aktsiaseltsi aktsiakapitali või osaühingu osakapitali äriühingu asutamisel või aktsia- või osakapitali suurendamisel;

2) riigi asutatava sihtasutuse või mittetulundusühingu omandisse;

3) riigi asutatud sihtasutuse omandisse;

4) mittetulundusühingule riigi liikmemaksu tasumisel.

(2) Põhiseaduslike institutsioonide kaudu asutatud eraõigusliku juriidilise isiku omandisse ei või üle anda põhiseadusliku institutsiooni valitsemisel olevat riigivara.

(3) Muudel riigivara eraõigusliku juriidilise isiku omandisse üleandmise juhtudele kohaldatakse riigivaraseaduses võõrandamise kohta sätestatud.

### § 31. Üleandmise otsustamine

(1) Riigivara üleandmise ettepaneku esitab Vabariigi Valitsusele äriühingu aktsiate või osa valitseja, asutaja- või liikmeõiguste teostaja või valitsemise või liikme- või asutajaõiguste teostamise taotleja.

(2) Maavalitsus esitab riigivara üleandmise ettepaneku asjaomase ministri kaudu, kelle juhitava ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvad küsimused, millega mittetulundusühing või sihtasutus tegeleb või asutatav mittetulundusühing või sihtasutus põhikirjaliselt tegelema hakkab.

(3) Enne käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud ettepaneku esitamist Vabariigi Valitsusele kooskõlastab ettepaneku esitaja selle Rahandusministeeriumiga.

### § 32. Riigivara üleandmise ettepanek

(1) Riigivara üleandmise ettepanek esitatakse Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõuna, millele lisatakse seletuskiri ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu kohaselt järgmised dokumendid:

1) põhikirja ning asutamislepingu (asutamisosuse) projektid;

2) muud asutamisega seotud lepingud (sealhulgas aktsionäride lepingud), kui need on sõlmitud, või nende projektid;

3) üleantava riigivara loetelu koos andmetega selle vara bilansilise ja soetusmaksumuse kohta;

4) eksperthinnang üleantava riigivara hariliku väärtuse kohta;

5) teise eraõiguslikust juriidilisest isikust asutaja või teiste asutajate puhul nende eelmise majandusaasta auditeeritud aruanne;

6) audiitori arvamus selle kohta, kas mitterahaline sissemaks vastab äriseadustikus nimetatud nõuetele – kui see on nõutav nimetatud seadustiku kohaselt;

7) väljavõte kinnistusraamatust või registrist, kus vallasasi on registreeritud, kui mitterahaliseks sissemaks on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi;

8) sihtasutuse või mittetulundusühingu põhikiri ja asutamisleping või asutamisosus;

9) äriühingu põhikiri ja asutamisleping (asutamisosus), samuti äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamise otsuse eelnõu.

(2) Riigivara üleandmise ettepanekule lisatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid järgmiselt:

1) asutatava äriühingu puhul punktides 1–7 nimetatud dokumendid;

2) asutatava sihtasutuse või mittetulundusühingu puhul punktides 1–5 ja 7 nimetatud dokumendid;

3) riigi asutatud sihtasutuse puhul või mittetulundusühingu riigipoolse liikmemaksu tasumisel punktides 3, 4, 7 ja 8 nimetatud dokumendid;

4) äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamise puhul punktides 2–4, 6, 7 ja 9 nimetatud dokumendid.

### § 33. Riigivara üleandmise põhjendamine

Käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 nimetatud seletuskirjas tuleb esitada põhjendused riigivara üleandmise otstarbekuse kohta järgmiselt:

1) riigi eraõiguslikus juriidilises isikus osalemise või selle riigi poolt asutamise konkreetne eesmärk;

2) äriühingu asutamise puhul äriplaan kolme aasta kohta;

3) sihtasutuse ja mittetulundusühingu asutamise puhul neile seatavate eesmärkide saavutamise tegevuskava koos finantsplaaniga kolme aasta kohta;

4) äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamise taotluse korral aktsia- või osakapitali suurendamise põhjus ja sellekohased finantsarvutused;

5) kui taotletakse volitusi riigi osalusega äriühingu aktsia- või osakapitali suurendamisel uute aktsiate omandamise või osa suurendamise eesõigusest loobumiseks või eesõiguse kasutamiseks võimalikust väiksemas mahus, siis selle põhjus ning sellekohased finantsarvutused;

6) riigi asutatud sihtasutuse ja mittetulundusühingu puhul põhjendused selle kohta, kuidas aitab üleantav riigivara kaasa nimetatud isikutele seatud eesmärkide täitmisele;

7) kui riigivara üleandmisega kaasnevad tehingud muu riigivaraga, siis informatsioon selliste tehingute objekti, tingimuste ja vastavate lepingute kohta.

### § 34. Üleandmise vormistamine

- (1) Riigivara eraõiguslikule juriidilisele isikule üleandmise lepingule allakirjutamisel esindab riiki ettepaneku teinud riigivara valitsemist korraldav minister, maavanem või riigisekretär.
- (2) Minister võib volitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingule alla kirjutama kantsleri või asekancleri.
- (3) Maavanem võib volitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingule alla kirjutama maasekretäri.

## 6. peatükk ARUANDLUS JA TEAVITAMINE

### § 35. Aruandlus

- (1) Äriühing, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ja riigi asutatud sihtasutus esitavad nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates Rahandusministeeriumile ja Riigikontrollile majandusaasta aruande auditeeritud ja kinnitatud koopia.
- (2) Äriühingu riigile kuuluvaid aktsiaid või osa valitsev ministeerium esitab Rahandusministeeriumile igal aastal aruande riigi osaluste valitsemise kohta.
- (3) Sihtasutuse asutajaõiguste teostaja esitab Rahandusministeeriumile igal aastal aruande riigi asutatud sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ning asutajaõiguste teostamise kohta.
- (4) Liikmeõiguste teostaja esitab igal aastal hiljemalt 1. augustiks Rahandusministeeriumile aruande mittetulundusühingute kohta, mille liikmeks riik tema kaudu on.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud aruanded esitatakse ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppemisest arvates. Rahandusministeeriumi koostatud aruanne avaldatakse ministeeriumi veebilehel. Nõuded käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud aruannete sisule ja aruannete esitamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) rahandusministri ettepanekul.
- (6) Riigi asutatud sihtasutus on kohustatud esitama Rahandusministeeriumile üks kord kvartalis sihtasutuse raamatupidamise vahearuanne, mis koosneb bilansist ja kasumiaruandest ning mille on kinnitanud juhatus. Vahearuanne esitatakse ühe kuu jooksul kvartali lõppemisest. Vahearuanne ei pea esitama, kui sihtasutusele kohaldatakse raamatupidamise seaduse § 36 lõike 1 alusel kehtestatud määrust.

### § 36. Koondaruanne

- (1) Rahandusministeerium esitab üks kord aastas Vabariigi Valitsusele käesoleva seaduse § 35 lõigetes 1–4 nimetatud aruannete põhjal koostatud koondaruande, vajaduse korral koos ettepanekutega riigi huvide paremaks järgimiseks eraõiguslikes juriidilistes isikutes ja seisukohtadega riigi osaluste võõrandamise ning sihtasutuste tegevuse jätkamise otstarbekuse kohta.
- (2) Kui Vabariigi Valitsus on koondaruannet arutanud ja selle kohta otsuse teinud, saadetakse see teadmiseks Riigikogule ja Riigikontrollile ning avaldatakse Rahandusministeeriumi veebilehel.

### § 37. Teabe vahetamine

- (1) Riigi osalusega äriühingu osalust valitsev minister ning rahandusminister saavad teineteisele teadmiseks äriühingu nõukogus riiki esindavate nõukogu liikmete määramise ja tagasikutsumise ning neile tasu määramise käskkirjade või otsuste koopiad.
- (2) Riigi asutatud sihtasutuse asutajaõigusi teostav isik esitab rahandusministrile teadmiseks sihtasutuse nõukogus riiki esindavate nõukogu liikmete määramise ja tagasikutsumise otsuste koopiad.
- (3) Rahandusministeeriumile esitatakse teadmiseks riigi osalusega äriühingute aktsionäride või osanike (üld)koosolekute protokollid ning riigi äriühingu ainuaktsionäri, ainuosaniku ja riigi asutatud sihtasutuse asutajate otsused.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud käskkirjade või otsuste koopiad edastatakse viie tööpäeva jooksul vastavalt otsuse tegemisest, käskkirja allkirjastamisest või protokollide kinnitamisest arvates.
- (5) Käesoleva seaduse § 35 lõigetes 2 ja 3 nimetatud aruannetega koos esitatakse Rahandusministeeriumile teave äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ja riigi asutatud sihtasutuse nõukogu ja juhatuse igale liikmele makstud tasu ja aastas makstud täiendava tasu summa kohta aruandeaastal.

### **§ 38. Teabe avalikustamine**

(1) Äriühingute, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ja riigi asutatud sihtasutuste nõukogude ja juhatuste koosseisud ja neile makstud tasu summa ning nõukogu liikmeile määratud tasu suurus avaldatakse osalust valitseva või asutajaõigusi teostava ministri, maavalitsuse või Riigikantselei osas tema veebilehel ning Rahandusministeeriumi veebilehel koondatult.

(2) Käesoleva seaduse § 35 lõigetes 2–4 nimetatud aruanded avaldatakse osalust valitseva või asutajaõigusi teostava ministri, maavalitsuse või Riigikantselei osas tema veebilehel.

## **7. peatükk RAKENDUSSÄTTED**

### **§ 39. Tegevuse vastavusse viimine seadusega**

Riigi osalusega äriühingud ja riigi asutatud sihtasutused ning osalust valitsevad ministrid ja asutaja- või liikmeõigusi teostavad isikud viivad oma tegevuse ja dokumendid käesoleva seadusega kooskõlla 2004. aasta 1. oktoobriks.

### **§ 40. Nõukogude koosseisude avaldamine**

Osalust valitsevad ministrid ja asutaja- või liikmeõigusi teostavad isikud avalikustavad veebilehel ja edastavad käesoleva seaduse §-s 38 nimetatud informatsiooni Rahandusministeeriumile oma valitsemisala kohta ühe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates. Koondatud informatsioon avaldatakse Rahandusministeeriumi veebilehel.

### **§ 41. Vähemusosaluste valitsemise üleandmine**

(1) Riigi vähemusosalusega äriühingute aktsiate või osade valitsemine antakse Rahandusministeeriumile üle 2004. aasta 1. juuliks.

(2) Rahandusministeeriumile ei anta üle vähemusosalusi sellistes äriühingutes, mille suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

### **§ 42. Kohaldamise erisused juba määratud nõukogu liikme suhtes**

Need isikud, kes on riigi esindajad käesoleva seaduse jõustumise ajal, on kohustatud neid nõukogu liikmeks määranud või nende valimiseks üldkoosolekule ettepaneku teinud isikule esitama käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 nimetatud andmed ja teabe nelja kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

### **§ 43. Kehtivad juhatuse liikme lepingud**

Juhatuse liikme lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne käesoleva seaduse jõustumist, ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud, välja arvatud juhul, kui muudetakse lepingu tingimusi või pikendatakse lepingut.

### **§ 44. Kehtivad lepingud toetuste ja annetuste kohta**

(1) Kuni 2006. aasta 1. jaanuarini ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne käesoleva seaduse jõustumist.

(2) Käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud äriühingud avaldavad oma veebilehel kehtivate toetuste maksmise ja annetuste tegemise lepingute loetelu ja § 11 lõikes 5 nimetatud informatsiooni nende lepingute osas ühe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

### **§ 45. Aruandluse esitamise erisused**

Sihtasutuse asutajaõiguste teostaja esitab käesoleva seaduse § 35 lõikes 3 nimetatud aruande 2004. aasta 1. augustiks.

### **§ 46. Teabe vahetamise erisused**

(1) Käesoleva seaduse § 37 lõigetes 2 ja 3 nimetatud protokollid ja otsused, mis on vastu võetud pärast 2003. aasta 1. jaanuari ja mida ei ole käesoleva seaduse jõustumiseni esitatud, tuleb Rahandusministeeriumile esitada kolme kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(2) Üks aasta enne käesoleva seaduse jõustumist toimunud käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud äriühingu ja sihtasutuse nõukogu koosolekute seni esitamata protokollid tuleb esitada osalust valitsevale ministrile või asutajaõigusi teostavale isikule ja rahandusministrile kahe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

#### § 47. Riigivaraseaduse muutmine

Riigivaraseaduses (RT I 1995, 22, 327; 1996, 36, 738; 40, 773; 48, 942; 81, 1446; 1997, 45, 724; 1998, 30, 409; 1999, 10, 155; 16, 271; 2000, 39, 239; 49, 306; 51, 319; 2001, 7, 17; 93, 565; 2002, 53, 336; 64, 393; 2003, 13, 69) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(2) Riigi poolt äriühingute ja teiste eraõiguslike juriidiliste isikute asutamine ja nendes osalemine ning riigivara üleandmine eraõiguslikule juriidilisele isikule sätestatakse riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seadusega.»;

2) paragrahvi 18 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4<sup>1</sup> järgmises sõnastuses: «4<sup>1</sup>) välislepingute alusel välisriigi relvajõududele, tsiviilkoosseisule ja liitlasvägede peakorteritele.»;

3) paragrahvi 28 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(1) Riigivara võib tasu eest võõrandada (müüa) avalikul enampakkumisel või eelläbirääkimistega pakkumisel (valikpakkumisel), kui seadus ei sätesta teisiti.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib riigile kuuluvaid aktsiaid, võlakirju või muid väärtpaberituru seaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 81, 544; 88, 591) § 2 lõikes 1 sätestatud väärtpabereid (edaspidi *väärtpaberid*) võõrandada:

1) avaliku müügi teel käesoleva seaduse §-s 31<sup>1</sup> sätestatud korras;

2) väärtpaberituru seaduse §-s 165 sätestatud aktsiate ülevõtmispakkumise teostamisel;

3) aktsiate ülevõtmisel äriseadustiku (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591) 29<sup>1</sup>. peatüki tähenduses;

4) investeerimisfondi osakute või aktsiate tagasivõtmisel või tagasiostmisel;

5) aktsiate, vahetusvõlakirjade või muude väärtpaberite vahetamisel teiste väärtpaberite vastu;

6) oma aktsiate või osa omandamisel äriühingu poolt;

7) aktsiate või osa pakkumise teel äriühingu teistele aktsionäridele või osanikele;

8) muudel õigusaktides või väärtpaberite emiteerimisel sätestatud tingimustel.

(3) Kui riigivarale ei leitud ostjat käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud viisil, võib riigivara müüa muul riigivara müügi otsustaja määratud viisil.

(4) Riigivara võib võõrandada üksnes harilikule väärtusele vastava tasu eest, kui seadusest ei tulene teisiti.

(5) Käesolevat seadust ei kohaldata riigi rahaliste vahendite haldamise käigus riigieelarve seaduse § 32 lõike 4 ja § 37<sup>2</sup> lõike 1 kohaselt ning sellise tegevuse eesmärgil omandatud väärtpaberite võõrandamisele või tehingute teostamisele, samuti väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktis 6 nimetatud väärtpaberite võõrandamisele.»

#### § 48. Tulundusühistuseaduse täiendamine

Tulundusühistuseaduses (RT I 2002, 3, 6; 102, 600; 2004, 14, 91) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses: «(4) Ühistu liikmeks ei saa olla riik.»;

2) seadust täiendatakse §-ga 96<sup>1</sup> järgmises sõnastuses: «§ 96<sup>1</sup>. **Riik ühistu liikmena**  
Ühistus riigi liikmeõiguste teostajaks olev valitsusasutus või põhiseaduslik institutsioon peab 2005. aasta 1. maiks ühistust välja astuma.»

#### § 49. Seaduse kehtetuks tunnistamine

Riigi poolt eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise seadus (RT I 1996, 48, 942; 73, õiend; 1998, 59, 941; 2002, 32, 188) tunnistatakse kehtetuks.

#### § 50. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Riigikogu esimees Ene ERGMA